

DYREKTYWY

DYREKTYWA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2022/1647

z dnia 23 września 2022 r.

zmieniająca dyrektywę 2003/90/WE w odniesieniu do odstępstwa dotyczącego ekologicznych odmian gatunków roślin uprawnych odpowiednich do produkcji ekologicznej

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Rady 2002/53/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie Wspólnego katalogu odmian gatunków roślin rolniczych ⁽¹⁾, w szczególności jej art. 7 ust. 2 lit. a) i b),

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa Komisji 2003/90/WE ⁽²⁾ ma na celu zapewnienie, aby odmiany gatunków roślin uprawnych, które państwa członkowskie włączają do swoich krajowych katalogów, były zgodne z protokołami ustanowionymi przez Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin (CPVO). Protokoły te mają w szczególności na celu zapewnienie zgodności z przepisami dotyczącymi cech minimalnych objętych badaniem oraz minimalnych warunków badania niektórych odmian gatunków roślin uprawnych, tak aby stwierdzić odrębność, wyrównanie i trwałość („OWT”). W odniesieniu do gatunków nieobjętych protokołami CPVO dyrektywa ta ma na celu zapewnienie zgodności z wytycznymi dotyczącymi badań wydanymi przez Międzynarodowy Związek Ochrony Nowych Odmian Roślin („UPOV”).
- (2) Odmiany gatunków roślin uprawnych muszą między innymi spełniać warunki określone w załączniku III do dyrektywy 2003/90/WE dotyczące badania wartości gospodarczej odmiany („WGO”).
- (3) Należy zadbać o to, by producenci mogli stosować odmiany ekologiczne odpowiednie do produkcji ekologicznej, pochodzące z ekologicznej działalności hodowlanej. Niektóre z nich spełniają kryteria OWT dla wszystkich innych odmian tego samego gatunku, ale inne odmiany przeznaczone do produkcji ekologicznej charakteryzuje wysoki poziom różnorodności genetycznej i fenotypowej w zależności od konkretnej jednostki rozmnożeniowej.
- (4) W związku z tym normy wyrównania określone w obowiązujących protokołach i wytycznych dotyczących OWT wydanych przez CPVO i UPOV nie są odpowiednie dla odmian ekologicznych przeznaczonych do produkcji ekologicznej, które charakteryzują się wysokim poziomem różnorodności genetycznej i fenotypowej. Ponadto istnieje potrzeba ustanowienia zasad badania WGO, które odpowiadałyby wymaganiom sektora produkcji ekologicznej.
- (5) Konieczne jest zatem stworzenie możliwości odstąpienia od obowiązujących protokołów badania OWT oraz ustanowienia wymogów dotyczących badania WGO, które są lepiej dostosowane do odmian ekologicznych odpowiednich do produkcji ekologicznej.
- (6) W związku z tym powinna istnieć możliwość dostosowania obowiązujących protokołów badania odmian niektórych gatunków w celu zaspokojenia potrzeb rolnictwa ekologicznego. Należy zatem wprowadzić odstępstwo od niektórych przepisów art. 1 dyrektywy Komisji 2003/90/WE oraz ustanowić szczególne wymogi dotyczące badania WGO.
- (7) Do dnia 31 grudnia 2030 r. państwa członkowskie powinny przedstawiać Komisji i pozostałym państwom członkowskim – w terminie do dnia 31 grudnia każdego roku – sprawozdania na temat liczby wniosków dotyczących rejestracji odmian oraz wyników badań OWT i WGO, tak aby zapewnić systematyczny przegląd tych wymogów i ocenić potrzebę ich zmiany, usunięcia lub stosowania ich również do innych gatunków.

⁽¹⁾ Dz.U. L 193 z 20.7.2002, s. 1.

⁽²⁾ Dyrektywa Komisji 2003/90/WE z dnia 6 października 2003 r. określająca środki wykonawcze do celów art. 7 dyrektywy Rady 2002/53/WE w odniesieniu do cech minimalnych objętych badaniem oraz minimalnych warunków badania niektórych odmian gatunków roślin uprawnych (Dz.U. L 254 z 8.10.2003, s. 7).

- (8) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywę 2003/90/WE.
- (9) Właściwe organy i zainteresowane podmioty profesjonalne powinny mieć wystarczająco dużo czasu na odpowiednie przygotowanie przed rozpoczęciem stosowania przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę.
- (10) Środki przewidziane w niniejszej dyrektywie są zgodne z opinią Stałego Komitetu ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Zmiany w dyrektywie 2003/90/WE

W dyrektywie 2003/90/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W odniesieniu do odrębności, wyrównania i trwałości oraz bez uszczerbku dla akapitu drugiego:

- a) gatunki wymienione w załączniku I odpowiadają warunkom ustanowionym w »Protokołach w sprawie badań na odrębność, wyrównanie i trwałość« Rady Administracyjnej Wspólnotowego Urzędu Ochrony Odmian Roślin (CPVO), wymienionych w tym załączniku;
- b) gatunki wymienione w załączniku II odpowiadają wytycznym w zakresie przeprowadzania badań na odrębność, wyrównanie i trwałość Międzynarodowego Związku Ochrony Nowych Odmian Roślin (UPOV), wymienionym w tym załączniku.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego, w odniesieniu do wyrównania odmiany ekologiczne odpowiednie do produkcji ekologicznej, należące do gatunków wymienionych w załączniku IV część A, mogą zamiast tego odpowiadać warunkom wymienionym w części B tego załącznika.

Do dnia 31 grudnia 2030 r. państwa członkowskie przedstawiają Komisji i pozostałym państwom członkowskim – w terminie do dnia 31 grudnia każdego roku – sprawozdania na temat liczby wniosków dotyczących rejestracji odmian oraz wyników badań na odrębność, wyrównanie i trwałość (OWT) w odniesieniu do tych odmian ekologicznych.”;

b) w ust. 3 dodaje się akapity drugi i trzeci w brzmieniu:

„Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego, w odniesieniu do wartości gospodarczej odmiany, odmiany ekologiczne odpowiednie do produkcji ekologicznej, należące do gatunków wymienionych w załączniku IV część A, mogą zamiast tego odpowiadać warunkom wymienionym w części B tego załącznika.

Do dnia 31 grudnia 2030 r. państwa członkowskie przedstawiają Komisji i pozostałym państwom członkowskim – w terminie do dnia 31 grudnia każdego roku – sprawozdania na temat liczby wniosków dotyczących rejestracji odmian oraz wyników badań wartości gospodarczej odmiany (WGO) w odniesieniu do tych odmian ekologicznych.”;

2) tekst zawarty w załączniku do niniejszej dyrektywy dodaje się jako załączniki IV i V.

Artykuł 2

Transpozycja

1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują – najpóźniej do dnia 30 czerwca 2023 r. – przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 1 lipca 2023 r.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 4

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 23 września 2022 r.

W imieniu Komisji
Stella KYRIAKIDES
Członek Komisji

ZAŁĄCZNIK

„ZAŁĄCZNIK IV

Część A

Wykaz gatunków, o których mowa w art. 1 ust. 2 akapit drugi:

Jęczmień
Kukurydza
Żyto
Pszenica

Część B

Szczegółowe przepisy dotyczące badań na odrębność, wyrównanie i trwałość w odniesieniu do ekologicznych odmian gatunków roślin uprawnych odpowiednich do produkcji ekologicznej**1. Zasada ogólna**

Do ekologicznych odmian gatunków roślin uprawnych odpowiednich do produkcji ekologicznej stosuje się, co następuje:

- 1.1. Jeżeli chodzi o odrębność i trwałość, należy stwierdzić i opisać wszystkie cechy z metodyki i wytycznych, o których mowa w załącznikach I i II.
- 1.2. Jeżeli chodzi o wyrównanie, należy stwierdzić i opisać wszystkie cechy z metodyki i wytycznych, o których mowa w załącznikach I i II, a następujące zasady stosuje się do cech wymienionych w pkt 2:
 - a) te cechy można ocenić w sposób mniej rygorystyczny;
 - b) wyrównania u podobnych odmian powszechnie znanych w Unii, jeżeli w odniesieniu do tych cech określono w pkt 2 odstępstwo od odpowiedniego protokołu technicznego, poziom wyrównania w obrębie danej odmiany musi być podobny do poziomu

2. Odstępstwo od protokołów technicznych**2.1. Jęczmień**

W przypadku odmian należących do gatunku jęczmienia (*Hordeum vulgare* L.) następujące cechy OWT z metodyki Wspólnotowego Urzędu Ochrony Odmian Roślin CPVO/TP-019/5, badanej odmiany mogą odbiegać od następujących wymogów OWT w zakresie wyrównania:

CPVO nr 5 —	Liść flagowy: antocyjanowe zabarwienie uszek
CPVO nr 8 —	Liść flagowy: nalot woskowy na pochwie
CPVO nr 9 —	Ości: antocyjanowe zabarwienie końcówek
CPVO nr 10 —	Kłos: nalot woskowy
CPVO nr 12 —	Ziarno: antocyjanowe zabarwienie żyłek plewki dolnej
CPVO nr 16 —	Kłosek płonny: ustawienie
CPVO nr 17 —	Kłos: kształt
CPVO nr 20 —	Ość: długość
CPVO nr 21 —	Osadka kłosowa: długość pierwszego segmentu
CPVO nr 22 —	Osadka kłosowa: krzywizna pierwszego segmentu
CPVO nr 23 —	Mediana kłoska: długość plewy i ości kłosa w stosunku do ziarna
CPVO nr 25 —	Ziarno: ząbkowanie na wewnętrznych, bocznych żyłkach wierzchniej strony plewki dolnej

2.2. Kukurydza

W przypadku odmian należących do gatunku kukurydzy (*Zea mays* L.) następujące cechy OWT z metodyki Wspólnotowego Urzędu Ochrony Odmian Roślin CPVO-TP/002/3, badanej odmiany mogą odbiegać od następujących wymogów OWT w zakresie wyrównania:

CPVO nr 1 —	Pierwszy liść: antocyjanowe zabarwienie pochwy
CPVO nr 2 —	Pierwszy liść: kształt czubka
CPVO nr 8 —	Wiecha: antocyjanowe zabarwienie plew z wyjątkiem nasady
CPVO nr 9 —	Wiecha: antocyjanowe zabarwienie pylników
CPVO nr 10 —	Wiecha: kąt między osią główną a bocznymi rozgałęzieniami
CPVO nr 11 —	Wiecha: krzywizna bocznych rozgałęzień
CPVO nr 15 —	Łodyga: antocyjanowe zabarwienie korzeni podporowych
CPVO nr 16 —	Wiecha: gęstość kłosków
CPVO nr 17 —	Liść: antocyjanowe zabarwienie pochwy
CPVO nr 18 —	Łodyga: antocyjanowe zabarwienie międzywęźli
CPVO nr 19 —	Wiecha: długość osi głównej powyżej najniższego bocznego rozgałęzienia
CPVO nr 20 —	Wiecha: długość osi głównej powyżej najwyższego bocznego rozgałęzienia
CPVO nr 21 —	Wiecha: długość bocznego rozgałęzienia

2.3. Żyto

W przypadku odmian należących do gatunku żyta (*Secale cereale* L.) następujące cechy OWT z metodyki Wspólnotowego Urzędu Ochrony Odmian Roślin CPVO-TP/058/1, badanej odmiany mogą odbiegać od następujących wymogów OWT w zakresie wyrównania:

CPVO nr 3 —	Koleoptyl: antocyjanowe zabarwienie
CPVO nr 4 —	Koleoptyl: długość
CPVO nr 5 —	Pierwszy liść: długość pochwy
CPVO nr 6 —	Pierwszy liść: długość blaszki
CPVO nr 8 —	Liść flagowy: nalot woskowy na pochwie
CPVO nr 10 —	Liść najbliższy liściowi flagowemu: długość blaszki
CPVO nr 11 —	Liść najbliższy liściowi flagowemu: szerokość blaszki
CPVO nr 12 —	Kłos: nalot woskowy
CPVO nr 13 —	Łodyga: włoski pod kłosem

2.4. Pszenica

W przypadku odmian należących do gatunku pszenicy (*Triticum aestivum* L. subsp. *aestivum*) następujące cechy OWT z metodyki Wspólnotowego Urzędu Ochrony Odmian Roślin CPVO-TP/003/5, badanej odmiany mogą odbiegać od następujących wymogów OWT w zakresie wyrównania:

CPVO nr 3 —	Koleoptyl: antocyjanowe zabarwienie
CPVO nr 6 —	Liść flagowy: antocyjanowe zabarwienie uszek
CPVO nr 8 —	Liść flagowy: nalot woskowy na pochwie
CPVO nr 9 —	Liść flagowy: nalot woskowy na blaszce
CPVO nr 10 —	Kłos: nalot woskowy
CPVO nr 11 —	Łodyga: nalot woskowy na dokłosiu
CPVO nr 20 —	Kłos: kształt w profilu
CPVO nr 21 —	Segment osadki kłosowej na czubku: obszar z włoskami na powierzchni wypukłej

- CPVO nr 22 — Dolna plewa: szerokość ramienia
CPVO nr 23 — Dolna plewa: kształt ramienia
CPVO nr 24 — Dolna plewa: długość ząbka
CPVO nr 25 — Dolna plewa: kształt ząbka
CPVO nr 26 — Dolna plewa: obszar z włoskami na powierzchni wewnętrznej

ZAŁĄCZNIK V

Część A

Wykaz gatunków, których mowa w art. 1 ust. 3 akapit drugi:

Jęczmień
Kukurydza
Żyto
Pszenica

Część B

Warunki, jakie mają być spełnione – wartość gospodarcza odmiany w przypadku odmian ekologicznych odpowiednich do produkcji ekologicznej

1. Badanie wartości gospodarczej odmiany przeprowadza się w warunkach produkcji ekologicznej, zgodnie z przepisami rozporządzenia (UE) 2018/848, a w szczególności z zasadami ogólnymi zawartymi w art. 5 lit. d), e), f) i g) oraz przepisami dotyczącymi produkcji roślinnej zawartymi w art. 12.
2. Przy badaniu odmian i ocenie wyników badania bierze się pod uwagę specyficzne potrzeby i cele rolnictwa ekologicznego. Badaniu poddaje się odporność lub tolerancję na choroby oraz przystosowanie do różnych warunków lokalnych pod względem gleby i klimatu.
3. Jeżeli właściwe organy nie są w stanie przeprowadzić badania w warunkach produkcji ekologicznej lub badania określonych cech, w tym podatności na choroby, badanie można przeprowadzić zgodnie z jednym z następujących warunków:
 - a. pod nadzorem właściwego organu na terenie przedsiębiorstwa hodowców ekologicznych lub w ekologicznych gospodarstwach rolnych;
 - b. w warunkach uprawy niskonakładowej i przy minimalnej ilości zabiegów;
 - c. w innym państwie członkowskim, jeżeli istnieją dwustronne umowy między państwami członkowskimi w sprawie prowadzenia badań w warunkach produkcji ekologicznej.

Wartość gospodarczą danej odmiany uznaje się za zadowalającą, jeżeli w porównaniu z innymi odmianami ekologicznymi odpowiednimi do produkcji ekologicznej, ujętymi w katalogu danego państwa członkowskiego, jej cechy rozpatrywane jako całość oferują co najmniej w odniesieniu do produkcji w każdym rozpatrywanym regionie wyraźną poprawę pod względem uprawiania ogólnie lub określonych zastosowań, które mogą mieć uprawiane rośliny lub produkty z nich pozyskane. Cechy pierwszorzędne dla produkcji rolnej – jeśli chodzi o praktyki rolnicze i produkcję żywności lub paszy, które stanowią korzyści dla rolnictwa ekologicznego – uważa się za szczególnie wartościowe dla badania WGO.

4. Właściwy organ zapewnia różne warunki badania, które są dostosowane do specyficznych potrzeb rolnictwa ekologicznego, i bada, w granicach swoich możliwości, określone właściwości i cechy, na żądanie wnioskodawcy, jeżeli dostępne są powtarzalne metody.”
-